

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
София - 1000, бул. "Княз Дондуков" 2А, тел. 92-17-799, факс 9882 485

Изх. № 9105-ЗАУ / 19.09.03 г.

ДО
РЕГИОНАЛЕН ИНСПЕКТОРАТ
ПО ОБРАЗОВАНИЕТО
ГР.....

Във връзка с изпълнението на Заповед № РД 09-773 от 19.09.2003 г. на министъра на образованието и науката за определените мероприятия и дейности, които се провеждат за осигуряване на обучението на децата и учениците по правилата за движението по пътищата е необходимо да имате предвид следното:

От учебната 2003/2004 г. е утвърдена нова актуализирана Концепция за възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата в детската градина и българското училище. В съответствие с нея и във връзка с измененията и допълненията в Закона за движението по пътищата (ДВ, бр. 43/2002 г.) са разработени и утвърдени и нови учебни програми за възпитание и обучение по безопасност на движението по пътищата в детската градина, в I-IV клас и V-VIII клас. Учебно-възпитателният процес по организацията и съдържанието е определен да се реализира в рамките на отделните видове и степени училища.

Възпитанието и обучението на децата и учениците се провежда, като предвиденото учебно съдържание се разпределя равномерно през учебната година.

Предвидените задължителни часове за възпитанието и обучението по безопасност на движението по пътищата се провеждат в детската градина във времето за обучение по ситуации, а в училище - в часа на класа. Часовете, предвидени за организиране и провеждане под формата на ЗИП, СИП и извънкласни форми за настоящата учебна година, са препоръчителни и се осъществяват само ако съответното училище има възможност да ги осигури финансово. Те трябва да имат изцяло практическо съдържание. За тях учителите разработват учебни програми, които се утвърждават от началника на РИО (за ЗИП) или от директора на училището (за СИП и извънкласните форми).

За осигуряването на процеса на възпитание и обучение по безопасност на движението по пътищата във всяко училище при разработването на училищните учебни планове е необходимо да се има предвид Заповед № РД-09-619/31.10.2000 г. на министъра на образованието и науката.

При възпитанието и обучението на децата и учениците да се използват одобрените от Министерството на образованието и науката учебни тетрадки и помагала.

Часовете за изучаване на правилата за безопасност на движението по пътищата трябва да се организират и провеждат:

- за детските градини - в занималните или в двора на детската градина;
- за I-IV клас - в класната стая, която с помощта на съответните дидактически материали се превръща в кабинет по БДП. При условие че училището разполага със специализиран кабинет по БДП, часът на класния се провежда в него;
- за V-VIII клас - в създадени за целта специализирани кабинети към училищата или МУЦТПО. Възможен е и вариант на районен или централен градски кабинет, в който по график да се провеждат занятията с учениците от училищата в района или населеното място. В някои случаи, след предварителна договореност, може да се ползват кабинети и на професионалните гимназии, професионалните училища и други институции, притежаващи разрешение за обучение на водачи на моторни превозни средства (МПС). При отсъствие на посочените по-горе варианти обучението се провежда в класна стая, която с помощта на съответните дидактически материали се превръща в кабинет по БДП.

За учител по "Безопасност на движението по пътищата" от учебната 2006/2007 г. ще следва да се определя:

- за I-IV клас - класният ръководител: начален учител, изучавал безопасност на движението по пътищата и методика на преподаването ѝ в съответното учебно заведение, в което е завършил образованието си;
- за I-IV клас - класният ръководител: начален учител, преминал квалификационен курс по утвърдена от Министерството на образованието и науката учебна документация в институции, които имат право да провеждат квалификационна дейност на учители;
- за V-VIII клас - класният ръководител или учител в V-VIII клас, изучавали безопасност на движението по пътищата и методика на преподаването ѝ в съответното учебно заведение, в което са завършили образованието си;
- за V-VIII клас - класният ръководител или учител в V-VIII клас, преминали квалификационен курс по утвърдена от Министерството на образованието и науката учебна документация в институции, които имат право да провеждат квалификационна дейност на учители;
- за V-VIII клас - учител със специалност на полувисшето образование или на висшето образование на образователно-квалификационна степен "специалист по ...", изучавал "Безопасност на движението по пътищата" или "Организация на движението и безопасност на движението по пътищата" като учебна дисциплина от съответния учебен план;
- за V-VIII клас - учител със специалност на висшето образование или на висшето образование на образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър", изучавал "Безопасност на движението по пътищата" или "Организация на движението и безопасност на

движението по пътищата" като учебна дисциплина от съответния учебен план;

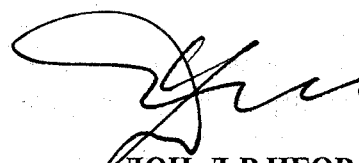
- за V-VIII клас - учител, притежаващ свидетелство за правоспособност за обучение на водачи на МПС;
- в обособените специализирани районни или централни /градски/ кабинети може да се назначават щатни учители по безопасност на движението по пътищата.

С ученици от I-VIII клас да се провеждат училищни, общински и областни викторини-състезания по БДП. За учениците от I-IV клас викторините-състезания са само два кръга - училищен и общински.

В началото на учебната година се препоръчва да се съставят списъци на всички ученици-велосипедисти, желаещи да се обучават в извънкласна форма по безопасност на движението по пътищата. Използва се помощта на СБА и КАТ.

С учениците-велосипедисти да се организират и провеждат училищни състезания (от 17. 03. до 24. 03.); общински и регионални (от 05.04. до 20.04.); републиканско състезание под мотото "Младежта за безопасност на движението" в три кръга, в които да участват всички клубове по приложно колоездене (м. май - м. юли); републиканско за ученици от 10-12 години по правилата на Международния алианс по туризъм в четири кръга (м. април – м. юни) и международни (м. август и м. септември). Организатори на тези състезания са: училищните ръководства, РИО, СБА, КАТ – Пътна полиция, МОН и БЧК.

Следва да имате предвид, че при бездействие или формално отношение към задълженията, свързани с организацията и провеждането на учебния процес за изучаване Правилата за безопасно движение по пътищата и обезопасяването на районите на детските градини и училищата, които поставят в опасност здравето и живота на децата и учениците, или при настъпване на пътно транспортно произшествие, съответните длъжностни лица носят отговорност по Кодекса на труда.

ДОЦ. Д-Р ИГОР ДАМЯНОВ
МИНИСТЪР

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

София - 1000, бул. "Княз Дондуков" 2А, тел. 92-17-799, факс 9882 485

ЗАПОВЕД

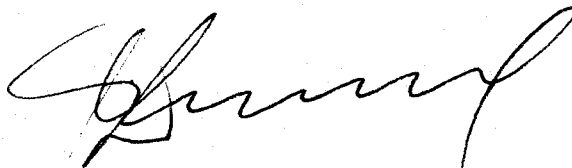
N Р209-773, 19 09 2003 г.

На основание чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията и във връзка с § 4 от Допълнителните разпоредби на Закона за движението по пътищата за учебната 2003 / 2004 година

О П Р Е Д Е Л Я М :

1. Глобалните теми, учебните часове и разпределението им в детските градини и училищата по групи и класове съгласно Приложение №1.
2. Провеждането на часовете за изучаване на правилата за движението по пътищата да се извършва от: лица с висше образование на образователно-квалификационна степен "специалист по ...", "бакалавър" или "магистър", които са изучавали предмета и методиката за неговото преподаване в съответното учебно заведение; лица, завършили квалификационен курс на обучение във висше училище; учители по физическа култура и спорт; учители по бит и технологии и класни ръководители, притежаващи свидетелство за правоспособност за управление на МПС.
3. Формирането на норматива на учителите, които преподават правилата за движението по пътищата, да се извършва по един от следните начини:
  - 3.1. Часовете по безопасност на движението се включват в норматива на учителя, който ги преподава.
  - 3.2. Когато учителят преподава само безопасност на движението по пътищата, неговият норматив се определя съгласно чл. 9, ал. 4 от Наредба №5 на МОН и МФ за нормите за задължителна преподавателска работа и нормативите за численост на персонала в системата на народната просвета.
4. Мероприятията и дейностите, провеждани от регионалните инспекторати по образованието, детските градини и училищата в системата на народната просвета за осигуряване на обучението на децата и учениците по Правилата за движението по пътищата съгласно Приложение № 2.

Контрол по изпълнението на Заповедта възлагам на г-н Юлиан Наков, заместник – министър на образованието и науката.

ДОЦ. Д-Р ИГОР ДАМЯНОВ
МИНИСТЪР

Handwritten initials and date
9. 11. 09. 03

Приложение № 1 към т. 1

Вид и степен на учебните заведения	група клас	Глобална тема	хорариум часове	
			задължителен	ЗИП, СИП, извън класни форми
<i>В детската градина:</i>	I група	"Нашата улица"	5	-
	II група	"Улично движение"	5	-
	III (IV) група	"Уча се да се движа сам безопасно"	5	-
<i>В началното училище:</i>	I клас	"Отивам на училище сам"	16	8
	II клас	"Отивам на училище с обществен транспорт"	8	16
	III клас	"На пътя е опасно"	8	16
	IV клас	"Безопасно преминаване на пешеходци през кръстовища"	6	18
<i>В прогимназиалното училище:</i>	V клас	"Моят велосипед"	6	18
	VI клас	"Етични взаимоотношения между участниците в движението"	6	18
	VII клас	"Движение при особено трудни условия"	6	18
	VIII клас	"Безопасност на движението извън населени места"	6	18

Handwritten signature

и.с.
10.09.2004

Handwritten signature

10.09.2004

№	МЕРОПРИЯТИЯ И ДЕЙНОСТИ	СРОК	ИЗПЪЛНИТЕЛ	КОНТРОЛ
1.	2.	3.	4.	5.
1.	В началото на учебната година:			
1.1.	<p>В началото на учебната 2003 / 2004 година осъществяват входящ контрол на организацията за възпитание и обучение по безопасност на движението по пътищата в областта, като изискват от директорите на детските градини и училищата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да се спазва Заповед № РД 09-619/31.10.2000 г. на министъра на образованието и науката при разработването на училищните учебни планове; - да бъдат заложили на отделен ред в Списък-Образец № 1 часовете по БДП; - да разполагат с учебните програми по БДП за I-III (IV) група на детските градини и за I - IV клас и V - VIII клас на училищата; - информация колко ученици са снабдени с учебници, учебни тетрадки и помагала по БДП; - планове за квалификационна дейност с учителите, преподаващи безопасност на движението по пътищата; - информация за деца и ученици, пострадали при ПТП през лятото. <p>Обобщават информацията и я огласяват на областни съвещания пред всички директори. Обобщената информация по точките, посочени по-горе, се изпраща в МОН.</p>	30.10.2003 г.	Началник на РИО	МОН
1.2.	РИО да определят със заповед експерт, който да отговаря, ръководи и контролира процеса на възпитание и обучение по безопасност на движението по пътищата.	01.09.2003 г.	Началник на РИО	МОН
2.	По време на учебната година:			
2.1.	<p>Експертът осъществява текущ или внезапен контрол в детските градини и училищата. Той включва в годишния план за контролната дейност на РИО тематични проверки по отношение:</p> <ul style="list-style-type: none"> - спазване на учебната документация по БДП; - състоянието на материалната база (дидактически материали, кабинети, учебни площадки и др.) за възпитание и обучение по БДП; - причините, предизвикали ПТП, довело до нараняване или смърт на дете или ученик. <p>При ПТП с ранено или убито дете или ученик експертът изпраща информация до всички училища в областта.</p>	постоянен	Експерт по БДП	Началник на РИО

1.	2.	3.	4.	5.
2.2.	Информирание на министъра на образованието и науката при ПТП с убито дете или ученик в срок до 24 часа, а при ранено – в срок до 3 дни.	постоянен	Началник на РИО	МОН
3.	В края на учебната година:			
3.1.	В края на учебната година експертите: - изготвят и представят в МОН информация за дейностите в детските градини и в училищата от областта, свързана с възпитанието и обучението на децата и учениците по безопасност на движението по пътищата; - разработват план за подготовката на новата учебна година: процес на възпитание и обучение по БДП; квалификация на учителите; подобряване на материалната база в детските градини и училищата; осигуреност с учебно-методическа литература за учениците и учителите и др.	15.07.2004 г.	Експерт по БДП	Началник на РИО

2. От детските градини и училищата:

№	МЕРОПРИЯТИЯ И ДЕЙНОСТИ	СРОК	ИЗПЪЛНИТЕЛ	КОНТРОЛ
1.	В началото на учебната година:			
1.1.	Да се разработват училищните учебни планове, като се спазва Заповед № РД 09-619/31.10.2000 г. на министъра на образованието и науката.	15.09.2003 г.	Директор	Експерт по БДП на РИО
1.2.	Часовете за изучаване на безопасността на движението по пътищата да се залагат задължително на отделен ред в Списък-Образец № 1.	15.09.2003 г.	Директор	Експерт по БДП на РИО
1.3.	Да се осигуряват учебните програми по БДП, издание-2003 г.	15.09.2003 г.	Директор	Експерт по БДП на РИО
	Да се осигуряват необходимите учебни средства (учебници, учебни тетрадки по БДП и др.) за учениците и методически ръководства и насоки за учителите;	15.09.2003 г.	Директор	Експерт по БДП на РИО
1.5.	Да се извършват преглед и подготовка на материално-техническата база (кабинети, детски площадки и др.) за обучение по БДП.	15.09.2003 г.	Директор	Експерт по БДП на РИО
1.6.	Да се осигурява обезопасяване на районите на детските градини и училищата съвместно с общинските ръководства.	15.09.2003 г.	Директор	Експерт по БДП на РИО
1.7.	Да се планира квалификационната дейност с учителите, които ще преподават безопасност на движението по пътищата.	15.09.2003 г.	Директор	Експерт по БДП на РИО
1.8.	Да се определи за всеки ученик от първи и втори клас съответно с родителите му най-безопасния път от дома до училището и обратно, и се организира закупуването на светлоотразителни елементи. Да се припомнят на учениците от трети клас безопасните маршрути за тяхното движение.	15.09.2003 г.	Директор	Експерт по БДП на РИО

1.	2.	3.	4.	5.
2.	По време на учебната година:			
2.1.	Да се отразява задължително в дневника на всеки клас и в материалната книга преподаваното учебно съдържание съгласно съответните учебни програми.	постоянен	Класен ръководител	Директор
2.2.	Да се провежда от учителите с учениците от I до VII клас ежедневно в края на последния час "петминутка" – краткотрайно занимание, напомняне за безопасността на движение и задълженията на учениците за безопасно поведение на улицата при връщане в дома. След завършване на учебните занятия учителите да извеждат учениците до улицата и да ги изчакат да се разотидат.	постоянен	Класен ръководител	Директор
2.3.	Да се проведе една родителска среща за поведението на учениците като участници в пътното движение.	Съгласно годишния план	Класен ръководител	Директор
2.4.	Да се организират в районите на училищата по преценка на ръководствата дежурства на ученици, родители, членове на училищни настоятелства, членове на СБА, служители на КАТ и др.	постоянен	Комисията по БДП	Директор
2.5.	Да се извършва текущ контрол на учебния процес по БДП.	постоянен	Помощник-директор	Директор
2.6.	Да се информират задължително министъра на образованието и науката и РИО при ПТП с дете или ученик в срок от 24 часа при смъртен случай и в срок до 3 дни – при нараняване.	постоянен	Директор	РИО
2.7.	Да се организират и проведат в едноседмичен срок заседания на педагогическия съвет и общоучилищна родителска среща при настъпило ПТП с дете или ученик от училището, завършило с нараняване или смърт.	постоянен	Директор	РИО
2.8.	Да се изготвят писмени доклади за резултатите от обучението на всеки ученик по БДП.	в края на всеки срок	Класен ръководител	Директор
3.	В края на учебната година:			
3.1.	Да се подготви и изпрати в РИО информация за резултатите от възпитанието и обучението по БДП в училището през учебната година.	30.06.2004 г.	Директор	РИО
3.2.	Да се разработи план за организиране на възпитанието и обучението по БДП през следващата учебна година (организация на учебния процес, учители, които ще преподават, квалификация на учителите, материално-техническа база, снабдяване с учебна и методическа литература и др.).	15.06.2004 г.	Директор	РИО

 и.с. 10.09.2003г.
 10.09.2003г.